

A Republikon Intézet mandátumbecslésének alapjai

Mint azt már [korábban](#) is tettük, a 2018-as választások előtt is kísérletet teszünk arra, hogy a pártok támogatottsága alapján megbecsüljük a mandátumok alakulását. A mandátumbecslés a szakmában bevett úgynevezett súlyozásos módszerrel történik, tehát a kalkuláció mögött nem állnak választókerületi kutatások. A becslés abból indul ki, hogy a választókerületi támogatottság az jelölt pártjának országos támogatottsága és a választókerület demográfiai sajátosságai alapján modellezhető. Fontos látni tehát, hogy a választókerületi eredmények nem kutatásokon, hanem a pártok országos támogatottságán, valamint a választókerület jellegéről való tudásunkon alapulnak. A súlyozás azt jelenti, hogy amennyiben egy párt országos támogatottsága 20 százalék és egy adott választókerületi jelöltje 10 százalékos eredményt ért el, úgy a párt választókerületi súlya 0,5. Így egy jelenlegi 10 százalékos országos támogatottság mellett a párt jelöltjének becsült eredménye 5 százalék.

A modell így nem érzékeny az egyes jelöltek esetleges jobb vagy rosszabb szereplésére. Ez a hatás általában korlátozott, ugyanakkor az eredmények elemzésekor fontos észben tartani, hogy az adott jelölt helyi népszerűsége miatt a valós eredmény akár jelentősebben is eltérhet a modell által becsülttől. Fontos megjegyezni továbbá, hogy a modell nem tudja feltétlenül pontosan kezelni a részben együttes indulás miatt kialakult helyzetet, így például nem tudjuk pontosan megbecsülni, mennyiben valósul meg az MSZP és a DK közti átszavazás. A súlyokat különösen nehéz pontosan becsülni olyan pártok esetén, amik korábban nem, vagy önállóan nem indultak választásokon. Ez a probléma leginkább a Momentum, illetve az Együtt kerületi súlyait érintheti.

Összességében tehát a mandátumbecslés alapvetően általános közelítésre, nagyobb tendenciák megismerésére alkalmas, de mint azt látni lehet, több választókerületben is nagyon szoros a verseny, itt különösen nehéz megbecsülni a győztes jelölt személyét.

A Republikon Intézet mandátumbecslése két forgatókönyv szerint becsli meg a mandátumok alakulását, a különbség az egyéni kerületek modellezésében van. Az első forgatókönyv során a jelenleg ismert helyzetből, megállapodásokból indulunk ki, ennek elnevezése ennek megfelelően „jelenleg ismert forgatókönyv”. A másik forgatókönyv elnevezése „győzelemre koordinálás”. Ennek során abból indulunk ki, hogy további egyéni kerületi koordinációk is létrejönnek a pártok között, valamint a taktikai átszavazás is megjelenik.

A mandátumszámítás módja:

1. Listás mandátumok

A listás mandátumok számításának első lépése pártlistákra¹ leadott szavazatok számának becslése, melynek alapja a pártok 2017. decemberben mért támogatottságának átlaga², amit korrigálunk egy várható alul- illetve felülméréssel³. Ehhez hozzászámoljuk a becsült határon túli szavazatokat, valamint az egyéni eredmények alapján számolt töredékszavazatokat.

A pártok decemberi korrigált támogatottsága:

- Fidesz: 46 százalék
- Jobbik: 17 százalék
- MSZP-P: 13 százalék

¹ DK, Együtt, Fidesz, Jobbik, LMP, Momentum, MSZP-P

² Az alábbi hét kutatóintézet decemberi adatainak átlagát számoltuk: IDEA, Iránytű, Nézőpont, Publicus, Republikon, Századvég, ZRI.

³ Ennek alapja a 2014. márciusban mért pártpreferencia (Ipsos, Medián, Tárki), valamint a valós eredmény eltérése.

- DK: 9 százalék
- LMP: 8 százalék
- Momentum: 2 százalék
- Együtt: 2 százalék

2. Egyéni mandátumok számítása

a. Jelenleg ismert forgatókönyv

A párt országos támogatottsága, valamint az egyéni kerületi súlyok alapján számoljuk a kerületenkénti eredményeket. Az egyéni kerületek súlyait az alábbiak alapján számoljuk:

- Fidesz: a párt 2014-es jelöltjeinek eredménye
- Jobbik: a párt 2014-es jelöltjeinek eredménye
- MSZP-P-DK: az MSZP-DK-Együtt-Párbeszéd-MLP jelöltek 2014-es eredménye
- LMP: a párt 2014-es jelöltjeinek eredménye
- Momentum: az LMP-vel megegyező súlyokkal számolunk
- Együtt: az LMP, valamint az MSZP-P-DK súlyok átlaga

b. Győzelemre koordináció

Ebben a forgatókönyvben szélesebb baloldalon belüli koordinációval, valamint bizonyos mértékű Jobbik és baloldal közötti átszavazással számolunk a legszorosabb választókerületekben.

A baloldal számára legerősebb 20 körzetben⁴ azt feltételezzük, hogy az MSZP-DK-P, az LMP, a Momentum, valamint az Együtt nem indít egymás ellen jelöltet, tehát az előbb említett négy formációból csak egynek lesz jelöltje. Mivel az ilyen megállapodásnak költsége is lehet, így azt feltételezzük, hogy ennek a 20 választókerületnek az 5 százaléka az LMP-hez kerül. A modell nem számol a Momentum, illetve az Együtt irányába történő visszalépéssel. (Ebben az esetben egyébként csak a jelölt személye változik, az elért eredmény nem). A független jelöltek szintén nem kezeljük külön, az egyszerűség kedvéért a modellben MSZP-P mandátumként jelennek meg. Ebben a 20 körzetben továbbá azzal számolunk, hogy a Jobbik szavazóinak 15 százaléka átszavaz a baloldali jelöltre.

A Jobbik számára legerősebb 10 körzetben⁵ pedig azzal számolunk, hogy a baloldali szavazók 15 százaléka átszavaz a Jobbik jelöltjére.

⁴ Ezek a körzetek: Baranya 01, Csongrád 01, Pest 08, Budapest 02, Budapest 03, Budapest 04, Budapest 05, Budapest 06, Budapest 07, Budapest 08, Budapest 09, Budapest 10, Budapest 11, Budapest 12, Budapest 13, Budapest 14, Budapest 15, Budapest 16, Budapest 17, Budapest 18

⁵ Ezek a körzetek: Heves 02, Heves 03, Jász-Nagykun-Szolnok 04, Borsod 02, Borsod 01, Jász-Nagykun-Szolnok 02, Borsod 03, Fejér 05, Borsod 06, Pest 12